148. številka. Ljubljana, v ponedeljek 2. julija. XXVII. leto, 1894.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld, 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Thun v Ljubljani.

I.

Kakor smo že omenili, doposlal je gospod deželni predsednik mestnemu županu dopis, s kojim se sklepi mestnega sveta o javnih napisih deloma razveljavljajo. Le-ta po čeških vzorcih napravljeni dopis slove:

Vaše preblagorodje! Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljanskega je v svoji seji dné 5. junija t. l. glede imenovanja ulic, cest in trgov deželnega stolnega mesta v zmislu dotičnega sklepa z dné 24. junija 1892 o predlogih združenega pravnega in finančnega odseka mej drugim sklenil:

ad predlog 4 in dodatni predlogi obč. svetnikov Gogole in viteza Bleiweisa: Hišne tablice je odslej naprej na novih hišah napravljati izključno v slovenskem jeziku in sicer na troške lastnikov hiš; glede tistih hiš, ki se nahajajo v ulicah, na cestah ali na trgih, katerih imena so se premenila, je ravno tako postopati, kakor glede novih hiš, ki do sedaj še nimajo hišnih tablic; te hišne tablice je na občinske troške napraviti;

ad predlog 5: Sedanje hišne tablice z dvojezičnim napisom je nadomestiti z novimi tablicami z izključno slovenskim napisom in je slednje pribiti natančno na prejšnje mesto, a samo pri tistih hišah, katerih lastniki na posebno vprašanje mestnega magistrata v določenem roku ne ugovarjajo in ki se ne nahajajo v ulicah ali na trgih, katerih imena so se v najnovejšem času premenila;

ad predlog 8: Mestnemu magistratu se naroča, naj te sklepe kakor hitro in kakor točno mogoče izvrši.

Na podstavi § 84 občinskega reda prepovem:

A. Izvršitev sklepa ad predlog 4, v kolikor se s tem sklepom nalaga hišnim posestnikom dolžnost, da morajo, bodi na lastne bodi na občinske troške, na svojih hišah, da se označijo s številkami, napraviti tablice ali dovoliti, da se napravijo, na katerih tablicah je razen številke še kak napis;

B Izvršitev sklepa ad predlog 5, v oziru, kateri se je že obravnaval sub A. in pa v tem oziru, da bi glede zamene sedanjih hišnih tablic se izvajalo, da privolijo hišni posestniki to premembo, ako na magistratovo vprašanje ne ugovarjajo, v tem oziru torej, da bi zamuda določenega roka imela pravne posledice;

C. Izvršitev mestnemu magistratu danega izvršilnega naloga ad predlog 8, v kolikor se ta nalog nanaša na izvršitev sub A. in B. sistiranih sklepov občinskega sveta.

Predstoječa prepoved izvršitve se naslanja na nastopna uvaževanja.

ad A. Zakonite določbe glede zaznamenovanja s številkami za človeška stanovanja namenjenih poslopij se nahajajo v zakonu z dne 29. marca 1869, drž. zak. št. 67. Ta zakon določa v §§ 1. in 2., da mora vsako poslopje imeti številko in da je za zaznambo rabiti navadne številke. § 3. določa, kje je napraviti „številko“, in da se mora vedno čitljiva ohraniti. § 8. določa, da imajo lastniki hiš nositi troške za napravo in vzdrževanje številke.

Iz tega izhaja, da je glede zaznamenovanja s številkami zakonita dolžnost hišnih posestnikov omejena na to, da na svoji hiši na predpisanem mestu napravijo dotično številko in jo „vzdržujejo“ namreč tako, da je čitljiva (§ 3). Da se to zgodi, ima po § 10. l. c. paziti občinski načelnik, ki je opravičen, če je potrebno, postopati s silo.

Da bi k numeraciji hiš razen številke bil potreben še kak dostavek, to ni v rečenem zakonu nikjer povedano, niti namigneno ne; celo v § 6. ne, ki dovoljuje, da se v mestih izvrši numeracija po ulicah in trgih. Pač pa se v drugem odstavku § 8 l. c. prizna občini pravica, da ukrene, kar treba, da je zaznamba številk jednaka; ne glede na to, da v tem oziru storjeni sklepi obč. sveta niso taki, da bi bila numeracija vsled njih jednaka, se more v zakonu izrečena jednakost dostajati le unanje oblike zaznambe številk, vsled česar se more pravica „ukreniti kar treba“ nanašati le na to, da se določi, ali je številko naravnost na hišni zid naslikati ali pa napraviti posebno tablico, in na to, kake velikosti, oblike, barve itd. morajo te tablice biti.

Po omenjenem sklepu občinskega sveta ad predlog 4 pa naj bi bili hišni posestniki Ljubljanski primorani, napraviti oziroma dovoliti, da se na njihovih hišah napravijo tablice, na katerih se razun hišne številke nahaja še dostavek, namreč ime ceste, ulice ali trga, v kateri ali na katerem stoje hiše, in sicer eventuvalno celo tam, kjer je na hiši številka že napravljena.

Tako razširjanje dolžnostij hišnih posestnikov glede numeracije njihovih hiš je zoper obseg teh dolžnostij določujoči zakon z dné 29. marca 1869, drž. zak. št. 67 in se je morala zategadelj izvršitev dotičnega sklepa obč. sveta prepovedati.

ad B. V kolikor se sklep ad predlog 5 nanaša na opremo hišnih tablic z imeni dotičnih ulic, cest ali trgov, je dotična prepoved izvršitve že ad A utemeljena.

Glede ostalega dela prepovedi izvršitve se je pa uvaževalo, da je občina prekoračila svoj delokrog, ko je v zadevi, ki se tiče posamnih občanov in pri kateri gre za njih privoljenje, — ker ni zakonite splošne dolžnosti občanov storiti ali dovoliti, da se stori to, kar se zahteva — na mesto izrecnega privoljenja postavila pravno fikcijo, molčeče privoljenje, na katero bi se sklepalo iz tega, da se ni ugovarjalo.

Pretnja z izgubo pravice potem pozivalnega postopanja je samo v zakonito določenih slučajih dopustna in ni dovoljena niti po zakonu z dne 29. marca 1869, drž. zak. št. 67, v zadevah ljudskega številjenja, in za take zadeve gre tukaj, niti po občinskem redu za deželno stolno mesto Ljubljansko v občinskih zadevah.

Tako pozivalno postopanje, pri katerem nastanejo po preteku določenega roka pravne posledice, ni izključeno pri političkih oblastvih, a dopustno je le, kjer to, kakor rečeno, posebni zakoni kakor vodopravni zakon, obrtni zakon itd. izrecno dovolijo. Ako bi se kakemu oblastvu na poljubo pustilo, da začne tako pozivalno postopanje, ki ima pravne nasledke, tako bi se s tem v administrativnem postopanju uveljavil jako nevaren princip. Samo zakonodavstvo, oziroma zakonodavni faktorji smejo tako postopanje urediti, ne pa kak komunalen zastop, in zategadelj se je moral dotični sklep zmatrati za prekoračenje delokroga obč. sveta.

LISTEK.

Fenička.

Povest.

Ruski spisal G. P. Danilevskij. Poslovenil J. J. Kogej.

I.

(Dalje.)

Pri obedu so pokazali gospodi gosti, kake gore list so. Snedli so borščˇ, snedli pečenega prašička. Izpili so ga vsak po steklenico pred borščem, izpili vsak po drugo in tretjo, ko so snedli prašička. Gosti so bili močnejši, a gospodar je padel prvi. Bil je sicer dober in krotek od rojstva, žena ga je imela pod oblastjo; a v pijanosti je bil kakor kaka zverina. Kadar je pijan, začenja rogoviliti; pokazati hoče vedno, da je on prvi v hiši in v vsaki stvari. Tako se je zgodilo tudi tukaj. Do tega dne je gledal na hčerko pomilovalno in nežno ter lehčal jej delo, katero jej je odkazovala mati. A tu se mu je nakràt zazdelo, da ona prezira roditelje in goste. Gospodinja in hči sta stregli.

— Teh črtovih belih rok kar videti ne morem! — zarijovel je nepričakovano z nezgodo pretečim glasom Ivan Grigorjevič in omahujé gledal na hčerko.

— Tudi jaz ne! tudi jaz! — pritrdili so gosti.

— Še bolj mi je pa zoperno — nadaljeval je srdito gospodar: — ko babe nosijo hlače! Babe! one naj bodo v svojem kotičku, pa basta! — in mahnil je s pestjo po mizi, na kar je posoda zaženkljala in celo njegovi stari ženi so se stresle roke. Fenička je pogledala na očeta in otrpnela; v prvič je čutila v teh prostorih nekak neumljiv obup in grozo.

Basorskij je zopet udaril s pestjo po mizi in pri tem zabrusil še skledo na tla!

— Čuj, hčerka! prinesi gostom in meni žganja!

Fenička se je naslonila na peč, nepremično je stala vsa bleda, jedva dihala, a očetovih besed ni slišala.

— Himko! zakričal je oče: — ali že slišati nočeš več? Delaj, dokler se ne zvrneš v grob! pas . . . — In ne da bi čutil nog pod seboj, se je vzdignil s klopi in napravljal se proti peči; a Gorihovostov ga je ustavil in mahom posadil na klop.

— Ivan Grigorjevič, ne rogovili; potolaži se in ne vznemirjaj hčerke; ona je nežna gospodičina, zelo nežna in ne pretrpi sramote! Kaj so vas učili, gospodičica, povejte? Ali so vas učili: „Otožno gledam jaz na naše pokoljenje“? . . . Fenička je nekaj odgovorila; šum se je povečal.

Prinesli so žganja. Po očetovem ukazu dala je mati hčerki podnos, da bi šla „pobirat“. Potem je zapela na zahtevanje gostov in očeta tresočim glasom, brez spremljevanja, neko romanco in zaplesala oni ples, katerega so jo učili v zavodu. Ko so pa že vsi ležali po klopeh, se je zmuznila iz koče in šla nevedé najprej po stopnicah v podstrešje, potem pa, ko se je razlegnilo krohotanje pijancev, se je plašno vzpela od tu in pridržujé obleko šla čez dvorišče, ograjo in neizmernega strahu vsa bleda in trepetaje se je skrila na senik, neprestano pričakujé, da pride kateri prišlec k njej.

„Vse svoje življenje“, govorila je časih poslej, „si nisem domišljevala, da bi mogla kdaj pretrpeti take muke in tako trpljenje, kakoršne sem pretrpela ono noč, ko so se tovariši zbudili in do zore zopet pili, peli, šli z lučimi iz koče, lazili v podstrešje, šarili po dvorišči, kričali kakor petelini in klicali me sredi nočne tišine“.

* * *

Bog ve, ali se je vedenje očeta in matere proti hčerki pokazalo zato tako, ker sta zapazila njeno odsotnost pri gostih, ali iz druzega vzroka. Ko se je oče naspal, postal je nasproti njej jednoličen in prej suh nego strog. Toda mati jo je naravnost sovražila. Sklede, žlice jej že ni več dajala, temveč kar metala v pomivanje. Besede „beloročka“,

3/4 6 M. M.

148. številka. Ljubljana, v ponedeljek 2. julija. XXVII. leto, 1894.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Thun v Ljubljani.

I.

Kakor smo že omenili, doposlal je gospod deželni predsednik mestnemu županu dopis, s kojim se sklepi mestnega sveta o javnih napisih deloma razveljavljajo. Le-ta po čeških vzorcih napravljeni dopis slove:

Vaše preblagorodje! Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljanskega je v svoji seji dné 5. junija t. l. glede imenovanja ulic, cest in trgov deželnega stolnega mesta v zmislu dotičnega sklepa z dné 24. junija 1892 o predlogih združenega pravnega in finančnega odseka mej drugim sklenil:

ad predlog 4 in dodatni predlogi obč. svetnikov Gogole in viteza Bleiweisa: Hišne tablice je odslej naprej na novih hišah napravljati izključno v slovenskem jeziku in sicer na troške lastnikov hiš; glede tistih hiš, ki se nahajajo v ulicah, na cestah ali na trgih, katerih imena so se premenila, je ravno tako postopati, kakor glede novih hiš, ki do sedaj še nimajo hišnih tablic; te hišne tablice je na občinske troške napraviti;

ad predlog 5: Sedanje hišne tablice z dvojezičnim napisom je nadomestiti z novimi tablicami z izključno slovenskim napisom in je slednje pribiti natančno na prejšnje mesto, a samo pri tistih hišah, katerih lastniki na posebno vprašanje mestnega magistrata v določenem roku ne ugovarjajo in ki se ne nahajajo v ulicah ali na trgih, katerih imena so se v najnovejšem času premenila;

ad predlog 8: Mestnemu magistratu se naroča, naj te sklepe kakor hitro in kakor točno mogoče izvrši.

Na podstavi § 84 občinskega reda prepovem:

A. Izvršitev sklepa ad predlog 4, v kolikor se s tem sklepom nalaga hišnim posestnikom dolžnost, da morajo, bodi na lastne bodi na občinske troške, na svojih hišah, da se označijo s številkami, napraviti tablice ali dovoliti, da se napravijo, na katerih tablicah je razen številke še kak napis;

B Izvršitev sklepa ad predlog 5, v oziru, kateri se je že obravnaval sub A. in pa v tem oziru, da bi glede zamene sedanjih hišnih tablic se izvajalo, da privolijo hišni posestniki to premembo, ako na magistratovo vprašanje ne ugovarjajo, v tem oziru torej, da bi zamuda določenega roka imela pravne posledice;

C. Izvršitev mestnemu magistratu danega izvršilnega naloga ad predlog 8, v kolikor se ta nalog nanaša na izvršitev sub A. in B. sistiranih sklepov občinskega sveta.

Predstoječa prepoved izvršitve se naslanja na nastopna uvaževanja.

ad A. Zakonite določbe glede zaznamenovanja s številkami za človeška stanovanja namenjenih poslopij se nahajajo v zakonu z dne 29. marca 1869, drž. zak. št. 67. Ta zakon določa v §§ 1. in 2., da mora vsako poslopje imeti številko in da je za zaznambo rabiti navadne številke. § 3. določa, kje je napraviti „številko“, in da se mora vedno čitljiva ohraniti. § 8. določa, da imajo lastniki hiš nositi troške za napravo in vzdrževanje številke.

Iz tega izhaja, da je glede zaznamenovanja s številkami zakonita dolžnost hišnih posestnikov omejena na to, da na svoji hiši na predpisanem mestu napravijo dotično številko in jo „vzdržujejo“ namreč tako, da je čitljiva (§ 3). Da se to zgodi, ima po § 10. l. c. paziti občinski načelnik, ki je opravičen, če je potrebno, postopati s silo.

Da bi k numeraciji hiš razen številke bil potreben še kak dostavek, to ni v rečenem zakonu nikjer povedano, niti namigneno ne; celo v § 6. ne, ki dovoljuje, da se v mestih izvrši numeracija po ulicah in trgih. Pač pa se v drugem odstavku § 8 l. c. prizna občini pravica, da ukrene, kar treba, da je zaznamba številk jednaka; ne glede na to, da v tem oziru storjeni sklepi obč. sveta niso taki, da bi bila numeracija vsled njih jednaka, se more v zakonu izrečena jednakost dostajati le unanje oblike zaznambe številk, vsled česar se more pravica „ukreniti kar treba“ nanašati le na to, da se določi, ali je številko naravnost na hišni zid naslikati ali pa napraviti posebno tablico, in na to, kake velikosti, oblike, barve itd. morajo te tablice biti.

Po omenjenem sklepu občinskega sveta ad predlog 4 pa naj bi bili hišni posestniki Ljubljanski primorani, napraviti oziroma dovoliti, da se na njihovih hišah napravijo tablice, na katerih se razun hišne številke nahaja še dostavek, namreč ime ceste, ulice ali trga, v kateri ali na katerem stoje hiše, in sicer eventuvalno celo tam, kjer je na hiši številka že napravljena.

Tako razširjanje dolžnostij hišnih posestnikov glede numeracije njihovih hiš je zoper obseg teh dolžnostij določujoči zakon z dné 29. marca 1869, drž. zak. št. 67 in se je morala zategadelj izvršitev dotičnega sklepa obč. sveta prepovedati.

ad B. V kolikor se sklep ad predlog 5 nanaša na opremo hišnih tablic z imeni dotičnih ulic, cest ali trgov, je dotična prepoved izvršitve že ad A utemeljena.

Glede ostalega dela prepovedi izvršitve se je pa uvaževalo, da je občina prekoračila svoj delokrog, ko je v zadevi, ki se tiče posamnih občanov in pri kateri gre za njih privoljenje, — ker ni zakonite splošne dolžnosti občanov storiti ali dovoliti, da se stori to, kar se zahteva — na mesto izrecnega privoljenja postavila pravno fikcijo, molčeče privoljenje, na katero bi se sklepalo iz tega, da se ni ugovarjalo.

Pretnja z izgubo pravice potem pozivalnega postopanja je samo v zakonito določenih slučajih dopustna in ni dovoljena niti po zakonu z dne 29. marca 1869, drž. zak. št. 67, v zadevah ljudskega številjenja, in za take zadeve gre tukaj, niti po občinskem redu za deželno stolno mesto Ljubljansko v občinskih zadevah.

Tako pozivalno postopanje, pri katerem nastanejo po preteku določenega roka pravne posledice, ni izključeno pri političkih oblastvih, a dopustno je le, kjer to, kakor rečeno, posebni zakoni kakor vodopravni zakon, obrtni zakon itd. izrecno dovolijo. Ako bi se kakemu oblastvu na poljubo pustilo, da začne tako pozivalno postopanje, ki ima pravne nasledke, tako bi se s tem v administrativnem postopanju uveljavil jako nevaren princip. Samo zakonodavstvo, oziroma zakonodavni faktorji smejo tako postopanje urediti, ne pa kak komunalen zastop, in zategadelj se je moral dotični sklep zmatrati za prekoračenje delokroga obč. sveta.

LISTEK.

Fenička.

Povest.

Ruski spisa: G. P. Danilevskij. Poslovenil J. J. Kogej.

I.

(Dalje.)

Pri obedu so pokazali gospodi gosti, kake gore list so. Snedli so borščem, snedli pečenega prašička. Izpili so ga vsak po steklenico pred borščem, izpili vsak po drugo in tretjo, ko so snedli prašička. Gosti so bili močnejši, a gospodar je padel prvi. Bil je sicer dober in krotek od rojstva, žena ga je imela pod oblastjo; a v pijanosti je bil kakor kaka zverina. Kadar je pijan, začenja rogoviliti; pokazati hoče vedno, da je on prvi v hiši in v vsaki stvari. Tako se je zgodilo tudi tukaj. Do tega dne je gledal na hčerko pomilovalno in nežno ter lehčal jej delo, katero jej je odkazovala mati. A tu se mu je nakrat zazdelo, da ona prezira roditelje in goste. Gospodinja in hči sta stregli.

— Teh črtovih belih rok kar videti ne morem! — zarijovel je nepričakovano z nezgodo pretečim glasom Ivan Grigorjevič in omahujé gledal na hčerko.

— Tudi jaz ne! tudi jaz! — pritrdili so gosti.

— Še bolj mi je pa zoperno — nadaljeval je srdito gospodar: — ko babe nosijo hlače! Babe! one naj bodo v svojem kotičku, pa basta! — in mahnil je s pestjo po mizi, na kar je posoda zažvenkljala in celo njegovi stari ženi so se stresle roke. Fenička je pogledala na očeta in otrpnela; v prvič je čutila v teh prostorih nekak neumljiv obup in grozo.

Basorskij je zopet udaril s pestjo po mizi in pri tem zabrusil še skledo na tla!

— Čuj, hčerka! prinesi gostom in meni žganja!

Fenička se je naslonila na peč, nepremično je stala vsa bleda, jedva dihala, a očetovih besed ni slišala.

— Himko! zakričal je oče: — ali že slišati nočeš več? Delaj, dokler se ne zvrneš v grob! pas . . . — In ne da bi čutil nog pod seboj, se je vzdignil s klopi in napravljal se proti peči; a Gorihovostov ga je ustavil in mahom posadil na klop.

— Ivan Grigorjevič, ne rogovili; potolaži se in ne vznemirjaj hčerke; ona je nežna gospodičina, zelo nežna in ne pretrpi sramote! Kaj so vas učili, gospodičica, povejte? Ali so vas učili: „Otožno gledam jaz na naše pokoljenje“? . . . Fenička je nekaj odgovorila; šum se je povečal.

Prinesli so žganja. Po očetovem ukazu dala je mati hčerki podnos, da bi šla „pobirat“. Potem je zapela na zahtevanje gostov in očeta tresočim glasom, brez spremljevanja, neko romanco in zaplesala oni ples, katerega so jo učili v zavodu. Ko so pa že vsi ležali po klopeh, se je zmuznila iz koče in šla nevedé najprej po stopnicah v podstrešje, potem pa, ko se je razlegnilo krohotanje pijancev, se je plašno vzpela od tu in pridržujé obleko šla čez dvorišče, ograjo in neizmernega strahu vsa bleda in trepetaje se je skrila na senik, neprestano pričakujé, da pride kateri prišlec k njej.

„Vse svoje življenje“, govorila je časih poslej, „si nisem domišljevala, da bi mogla kdaj pretrpeti take muke in tako trpljenje, kakoršne sem pretrpela ono noč, ko so se tovariši zbudili in do zore zopet pili, peli, šli z lučimi iz koče, lazili v podstrešje, šarili po dvorišči, kričali kakor petelini in klicali me sredi nočne tišine“.

* * *

Bog ve, ali se je vedenje očeta in matere proti hčerki pokazalo zato tako, ker sta zapazila njeno odsotnost pri gostih, ali iz druzega vzroka. Ko se je oče naspal, postal je nasproti njej jednoličen in prej suh nego strog. Toda mati jo je naravnost sovražila. Sklede, žlice jej že ni več dajala, temveč kar metala v pomivanje. Besede „beloročka“,

3/4 6 M. M.

ad C. Prepoved, izvršiti to določbo, je samo konsekvenca prepovedi ad A in ad B.

Zoper predstoječo prepoved izvršitve more občina tekom štirih tednov rekurirati na ministra notranjih del, kateri rekurs se mora tuuradne vložiti; samo po sebi je umevno, da ta rekurs nima odložnega posledka.

Čast mi je o tem Vaše preblagorodje z ozirom na poročilo z dne 20. maja 1894. št. 102 Pr. obvestiti in Vas pozvati, po mestnem magistratu v zmislu sklepa 5 že razposlane pozive na izjavo takoj pobrati in o tem v treh dneh poročati.

Pri tej priliki si nadalje v zmislu §. 79 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano štejem v dolžnost, glede konsekvencij sklepa občinskega sveta z dne 24. junija 1892. glede premembe imen raznih cest, ulic in trgov to-le pripomniti:

Po tem sklepu se ima premeniti dosedanje ime nič manj kakor trinajstim ulicam in trgom, mej temi nekaterim važnejšim in najbolj frekventiranim v mestu, v dveh slučajih (Gledališke ulice, Valvazorjev trg) pa se ima ime prenesti drugam.

Taka prememba bo brez dvoma v mnogih slučajih motila poštni in upravilni promet, bo otežila navadni promet, prouzročila pomote v zemljiški knjigi in v katastru, in ne glede na troške, ki nastanejo občini, prouzročila tudi raznim kupčijskim firmam troške, ker jim bo premeniti napise, pečate in tiskovine.

Imenovanje ulic in trgov ima v prvi vrsti služiti orijentiranju in je torej računati na izvestno stabilnost; večkratna prenaredba pa pokazi efekt te naprave; kar bi imelo pospeševati orijentiranje, prouzroča zmešnjave. Zlasti velja to za prenos udomačenih imen na druge ulice in trge.

Kakor je na pr. opravičeno odpraviti ne več primerno ime sedanjih Gledaliških ulic, tako neprikladno je, s tem istim imenom krstiti okolico sedanjega gledališča in tako prouzročiti zmote, ki ne bodo izostale, ker se prebivalstvo trdno drži lokalnih imen, katerih je vajeno.

S tem, da bi se določilo ime po kakem ekvivalentnem pojmu, bi se tudi pri okolici gledališča lahko preprečile take zmote.

Takisto sodim, da so razlogi, ki so se bili v svoječasni pritožbi stolnega kapitelja navedli zoper odpravo imena „Pred škofijo“, pač taki, da zaslužijo vso obzirnost, zlasti ker se z odpravo tega imena zadene pijeteta velikega dela prebivalstva.

Vsled tega vabim občinski svet, naj še jedenkrat resno preišče omenjeni, na premembo uličnih imen nanašajoči se sklep, in to tembolj, ker sem iz razprav v obč. svetu razvidel, da je bila za te premembe poglavitno odločilna želja, na trajen način častiti posamne osebe, kateri pijetetni želji pa se bo moglo gotovo ustreči, če se tako krstijo novonastale ulice in trgi, katerih otvoritve je pri razvoju mesta pričakovati.

V zmislu §. 56. obč. reda za mesto Ljubljansko pozivljem Vaše preblagorodje, da v osmih dneh skličete občinski svet na sejo in mu predstoječe vzpodbude predložite.

Iz zapisnika o seji obč. sveta z dne 5. junija t. l. ni nadalje razvidno, ali se je omenjena pritožba stolnega kapitelja in istočasna pritožba nekih hišnih posestnikov v Ljubljani v zmislu posvetovanj v seji občinskega sveta že rešila in če so se o rešilu pritožitelji že obvestili ali ne.

Ako se jedno ali drugo ni še zgodilo, pozivljem Vaše preblagorodje, da se o rečenih dveh pritožbah primerno postopa in da se rešita.

Opozarjam tudi, da bo vsled izvršitve prekrščenja jednega dela sedanjega Šolskega drevoreda in jednega dela sedanje Tržaške ceste najbrž potrebna prememba numeracije ondotnih, že stoječih hiš, kar velja tudi za tista poslopja, v katerih že ljudje stanujejo, ki se bodo po ulicah numerirala in ki so se temeljem zakona z dne 12. februvarja 1892. dež. zak. št. 2. priključile mestni davčni občini Kapucinsko predmestje.

Za vse te premembe je v zmislu §. 7. zakona o ljudskem številjenju prositi dovoljenja c. kr. deželne vlade.

Vzprejmite Vaše preblagorodje zagotovilo mojega popolnega velespoštovanja.

V Ljubljani, 27. junija 1894.

C. kr. deželni predsednik:
Hein l. r.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 2. julija.

Cesar v Tridentu.

Cesar je prišel v Trident in bil sijajno vzprejet. Posamičnostij vzprejema in slavnostij ne bodemo navajali, zlasti ker nima potovanje političnega pomena. Konstatujemo pa, da se je v Tridentu navzlic silni agitaciji vladnih organov le jako malo črno-rumenih zastav razobesilo. Nemški listi sicer pravijo, da jih je mnogo, italijanski pa povdarjajo ostentativno, da to ni res. Sploh pa so vodilni krogi italijanski kaj nezadovoljni, da cesar neče vzprejeti političnih odposlanstev in Tržaški „Piccolo“ je celo rekel, da se prebivalstvo ne bo udeležilo cesarju prirejenih slavnostij, češ, da žaluje, ker je Tridentski župan bolan!

Avstrijski katoliški shod.

Letos bi se imel četrtič vršiti splošni avstrijski katoliški shod, ali stvar je navzlic vsemu prizadevanju stalnega komisarja grofa Sylva-Tarouca splavala po vodi. „Reichspost“ pravi, da o uzrokih, ki so napotili odločilne cerkvene faktorje, da so se izrekli zoper shod, ni moči javno razpravljati. V resnici pa je vedno rastoče nasprotstvo mej demokratično krščansko-socijalnimi in visokimi hijerarhično aristokratičnimi krogi uzrok, da ne bo katoliškega shoda. Ko bi se bil vršil katoliški shod, bi bilo prišlo gotovo do rezkih razprav in ker škofje teh ne marajo, so raje preprečili ves shod.

Položaj hrvatskega bana.

Ker je bil hrvatski ban zoper voljo dra. Wekerla prevzel nalogo, sestaviti novo ogersko ministerstvo, pa te naloge ni mogel izvršiti, nego je ostal Wekerle na krmilu, se je splošno sodilo, da se grof Khuen ne bo mogel dolgo vzdržati na banskem stolu. Ban hrvatski je spoznal svoj položaj in s srečno roko dognal, da se je zboljšal. Ko je magnatska zbornica imela drugič glasovati o predlogi glede civilnega zakona, je grof Khuen posredoval, da so nekateri hrvatski magnatje glasovali za predlogo, dasi so sicer bili nje nasprotniki, nekatere druge, mej njimi vladiko Gruića, pa je pregovoril, da niso prišli h glasovanju. Na ta način, torej s pomočjo hrvatskega bana, se je ogerski vladi posrečilo, da je dobila v magnatski zbornici večino štirih glasov. S tem si je Khuen pridobil zopet zaupanje Wekerla in utrdil svoj položaj kot hrvatski ban.

Vnanje države.

Prvo rusko poročilo iz Bolgarske.

„Novoe Vremja“ je poslalo specijalnega poročevalca na Bolgarsko. To je po osmih letih prvi ruski novinar, ki je stopil na bolgarska tla, zato je njegovo prvo poročilo posebnega zanimanja vredno. Poročevalec javlja: Prepiri mej strankami so popolnoma ponehali, vse stranke, izvzemši seveda najbližje somišljenike Stambulova, so se glede bodočih volitev za narodno sobranje porazumele in bodo solidarno postopale. Rusofilska ideja se čedalje bolj širi. Prebivalstvo je nepopisno veselo, da je odstopil Stambulov. O tem, da bi Stambulov še kdaj na krmilo prišel, ni govoriti, dasi on to trdno pričakuje. Stambulov sodi, da se nova vlada Stojlov-Načović ne more pet mesecev vzdržati in zato neče Bolgarske zapustiti, kakor je iz začetka nameraval. Stojlov in tovariši podpirajo z vso odločnostjo dinastijo koburško in to v interesu notranjega miru in z ozirom na unanjo politiko, računajo pa, da priznajo velesile v kratkem Koburžana legitimnim vladarjem. Bolgarski emigranti se še niso vrnili, ker čakajo na amnestijo. Tudi Karavelov še ni izpuščen iz zapora, pač pa so se mu dovolile razne udobnosti. Splošno zanimanje je obrneno na to, kako stališče zavzame Cankov napram novi vladi. Stambulov sovraži novo vlado iz dna duše in pravi, da je socijalistiška in rusofilska, njegovi nasprotniki pa silijo vlado, naj bi proti njemu zaradi storjenih neštevilnih zločinov začela kazensko preiskavo. Stambulov je menda že spoznal, da ne uteče svoji usodi, od tod njegova silna mržnja na vlado.

Dogodbe na Francoskem.

Včeraj je bil pokopan Carnot. Podrobnosti pogreba še niso znane, domnevati pa se sme, da je bil pogreb velikanska manifestacija za pokojnega predsednika. Cesar avstrijski je poslal krasen venec z napisom „Au président Carnot — François Joseph, Empereur d' Autriche“. Tudi vsi drugi evropski vladarji so položili krasne vence na krsto. Najlepši pa je venec ruskega carja, ki stane 8000 frankov. — Sedaj je skoro dognano, da je Carnot umrl kot žrtva anarhistične zarote. Neki pred kratkim asentirani in sedaj v vojaškem zaporu v Marseilleu nahajajoči se vojak je vso stvar razkril. Ko je izvedel, da je bil Carnot umorjen, je rekel, da je to mogel storiti le neki njemu osebno znani Cesario Santo. Izpovedal je potem, da so se po obglavljenju Vaillanta in Henryja zarotili nekateri anarhisti, da maščujejo smrt teh dveh anarhistov. Sklenili so, umoriti Carnota. Nekega dne je žreb določil, da ima Cesario Santo z bodalom usmrtiti predsednika. Cesario je bil silno vesel, da je njega zadela ta naloga. Dne 22. junija je zapustil svojo službo in šel v Lyon, kjer je umor izvršil. Rečeni vojak je tudi imenoval imena zarotnikov. Jednega, z imenom Vincenzo Rossi, ki je bil načelnik zarote in je po umoru Carnota zbežal, je belgijska policija že ujela in sicer v Bruselju. Pa tudi Cesario je začel razkrivati tajnost in je priznal, da je storil umor po naročilu zarote. — Casimir-Perier je naročil Dupuyu, naj sestavi novo ministerstvo. Dupuy je nalog prevzel. Vsi prejšnji ministri izvzemši vojnega ministra ostanejo na svojih mestih.

Dopisi.

Iz Dornberga pri Gorici, 29. junija. [Izv. dop.] (Volilni shod.) — Bliža se polnočna ura, ko sporočam te vrstice, srčno želeč, da bi došle še pravočasno. — Dogodki današnjega dne mi vró pred očmi in me spominjajo na veliko važnost v naši domači zgodovini. Cvet iz cele Vipavske doline se je zbral danes v Dornbergu. Iz Ajdovščine, Rihenberga, Batuj, Sela, Šempasa, Prvačine, Vogerskega, Renč itd. došli so odlični možje v Dornberg. Vse je v zastavah, vse praznično preoblečeno. Ljudstva je tu nenavadno veliko, nestrpno pričakujoč vozov iz Gorice, ki pripeljejo tri naše gg. poslance in njih spremstvo. V Prvačini se čuje streljanje na dveh straneh; za četrt ure pridrdrajo vozovi. Pred občinsko pisarno je ljudstvo zbrano; reditelji so veterani, a veteranska godba igra „Naprej“, kateri vse občinstvo gologlavo posluša. — Pozdrav je bil sijajen, veličasten. — Na to smo se podali v občinsko pisarno. Poslanec dr. A. Gregorčič otvori shod, predstavi drž. posl. grofa Alfr. Coroninija in dež. posl. dr. Rojca, katera navzočniki burno pozdravijo. Potem pa prične g. poslanec poročilo o svojem in gosp. grofa Alf. Coroninija delovanju, katero nam je bilo izvrsten pouk. Govoril je o železnicah, o uravnavi vod, o trgovinski pogodbi in o vinski klavzuli, o davčni reformi, o kmečkih domovih in zadrugah in o mnogih drugih važnih vprašanjih sedanjega časa. Volilci so živahno pritrjevali. — Razni volilci so se oglasili in prosili pojasnila o važnih sočasnih vprašanjih. Gosp. J. Budin govori o bolniških troških, ki žulijo občine, in o porotnih razmerah, ki zlasti zadnji čas razburjajo goriške Slovence. Gosp. Rubbia govori o elementarnih nesrečah in komisijah, ki škode preiskujejo šele tedaj, ko je rana že zaceljena. — Gosp. J. Ličen govori o cesti po Braniški dolini in živinski soli. Dr. Gregorčič je vsem govornikom obširno odgovarjal in pojasnjeval. — Na to je g. podžupan z obširnim govorom utemeljeval zaupnico gospoda poslanca, kar je zbor soglasno in oduševljeno sprejel. Ko je bil shod končan, korakali smo za godbo na dvorišče g. A. Šinigoja, ki je bilo svečano opravljeno. Ljudstva iz vseh krajev Vipavske doline se je veliko nabralo. Domači pevci so peli in godba je igrala. Razvile so se pa tudi oduševljene napitnice. Gosp. Perozzi napije poslancem, zahvali se dr. Gregorčič in napije prirejalcem lepe slavnosti. Župnik Grča napije domačemu časnikarstvu, imenoma „Soči“ in „Rinnovamentu“. Dr. Gregorčič napije narodni rodbini Bizjakovi, veteranom in pevcem. — Župnik Berlot napije navzočemu pesniku Simonu Gregorčiču, ki odgovori takoj v — krasnih verzih in napije (tudi v verzih) grofu Alfredu Coroniniju in dr. A. Gregorčiču. Dr. Rojic v dolgem govoru omenja zasluge učiteljstva, duhovščine, „Soče“ in „Rinnovamenta“ in napije grofu Alfredu Coroniniju. Župnik Grča napije posebe Gregorčiču. Plem. Monasi iz Šempasa napije Dornberžanom, ki so tako

---

„gospodičina“, „mehkužnica“ in „prevzetnica“ niso šle hudobne ženici z jezika. Od jutra do pozne noči je svojo hčerko, kakor se govori, že kar grizla. Časih se je Fenička zamislila v kako stvar, a ona je takoj zasikala: „No, v kaj si se pa zamislila? kakor vedno, v mestne ženine?.. Seveda, le čakaj jih! Kar zažené se na gnoj!“ Časih je šla hčerka in malo pogovarjala se s kakim popotnikom, bodisi že meščan, pa je takoj zopet začela mati: „Glej jo, glej. Za dobre ljudi se ne zmeni, s klativitezi se pa voha! Kaj bo iz tega? Ali naj jaz skočim za-te v vodo, kaj, ko se bode širila o tebi grda govorica?“

Iz prva je hčerka plakala, potem se je pa priučila; hudo je bilo njeno življenje. Iz skoposti in potuhnjenega sovraštva do hčerke mati ni vzela dekle. Tako je minilo nekoliko mesecev.

Iz okrajnega mesta prišel je nekoč na pristavo Basorskega okrajni zdravnik, mlad človek, v kakem osem in dvajsetem letu. Davno se je že slišalo v okolici o hudi bolezni hčere v družini Basorskega. Sedaj se je odpravil tja zdravnik zato, ker so ga obvestili, da je hodila „gospica Himka“ v ledenico na reki po vodo, obula čevlje na boso nogo, prehladila se in leži tako že tretji dan v vročini ter se meša.

(Dalje prih.)

sijajno vzprejeli poslanca, za kar se zahvali gospod Perozzi. — Vse napitnice so bile vihamo in navdušeno vzprejete. Veselje ljudstva, da je imelo v sredi svoje poslance, je bilo nepopisno. Okoli 10. ure so se poslanci odpravljali. Godba, gromi topičev in gromoviti živio-klici so jih spremljali iz vasi. Tudi iz Prvačine smo slišali streljanje topičev v prijetni nočni tišini. — Toliko naj zadošča. Pozno je, glava mi je težka, zato ne zamerite, gospod urednik. — Današnji dan nam ne pojde tako kmalu iz spomina. — Taki shodi vzbudé narod k odločnejemu delovanju za svoj dušni in gmotni blagor. Hvala gosp. poslancem, da tako pogosto prihajajo mej nas.

Iz Trsta, 28. junija [Izv. dop.] (Raznoterosti) Odkar so naši modri mestni očetje z Banellijem na čelu v zadnji seji mestnega zbora svoj guev izlili nad onim katehetom, ki je storil svojo dolžnost s tem, da je naznanil necega paglavca, ki je v šoli čestokrat razžalil Nj. Veličanstvo — od zadnje mestne seje sem je torej neki mir na lahonskem narodno-političnem polju. No, zadnja seja mestnega zbora bi v kakšni drugi državi storila pregledati tudi slepcem — samo Tržaški Italijanissimi so naši vladi prirastli na srce, ter Bog varuj, da se jim las skrivi. Javno razžaljenje Nj. Vel. zapaženo in naznanjeno po katoliškem dubovniku, dalo je povod lahonskemu poslancu, da je v javni seji obžaloval, da se je kaj tacega naznanilo, ter je zajedno župana napadal, da bi on ne bil smel dopustiti, da se dogodba ovadi sodniji! Ljudje božji, slišali ste vender: ako se v Tržaški občinski šoli tako žali Velečanstvo — naj to ostane skrito, ali naj to vedo samo oni velelahonski učitelji, ki v šoli podučujejo; kaznovati se kaj tacega ne sme. Ni treba omenjati, da je znana fakinaža na galeriji srboritemu Banelliju mogočno ploskala, županu pa — žvižgala! Res, uprav „avstrijski“ odnošaji! — Kaj takšnega je menda le v Trstu mogoče. — Gornji karakteristični slučaj nam pač v najlepšem svitu pokazuje Tržaške mestne šole. Že davno je znano, da Lahonom ni mari toliko za pravo omiko, temveč bolj za politiške smotre in temu primerno skušajo tudi šolo urediti. Čudno, prečudno najeto: večina takozvane vladine ali konservativne stranke v mestnem zboru je tudi to pot glasovala z B.; torej, celo v pristno avstrijskih vprašanjih so gospoda konservativci složni z najhujšimi Lahi! — Ako Bog da mnogo dežja in velikanske povodnji — upati je, da Trst v prihodnjem stoletju, če pozneje ne, dobi svoj velikanski vodovod. Že kacih 20 let Tržaški progressovci pridno regetajo o vodi in o vodovodu — posebno ob času volitev. Za vodo (?) so tudi izdali že marsikak tisočak; v same študije so potrosili preko 100.000 gld. Sedaj jim je prišel na pomoč neki inženir iz obljubljene dežele g. Barazer, ki jim hoče dovesti vodo, ter napeljati po hišah samo za — 12 milijonov goldinarjev! Piccolo in njega sodrugi se že dlje časa pričkajo in preganjajo o tem najnovejšem vodenem projektu in osobito o njega financijelnem delu. — V Trstu izhaja za verne katoličane nek italijanski listič, ki vsak dan pripoveduje svojim bralcem le resnico in pravico. Vaš Ljubljanski sodrug ga izvestno pozna, ker ga večkrat pohvalno omenja. Imenuje se ta listič „Il popolo“ (narod). Mi bi tega lističa gotovo ne omenjali, ako bi bil res tako pravico- in resnicoljuben kakor se sam štuli. V neki številki tekočega tedna je poročal o znani obravnavi, ki sta jo imela „Soča“ in „Rinnovamento“ v Gorici. Glede patrijotizma se ne more pač niti jednemu niti druzemu prav ničesar očitati; Rinnovamentov patrijotizem je bil celo na pristojnem mestu pohvaljen. No, katoliški Popolo imenuje oba lista „giornali liberali-panslavisti“! — Kako se ta listič boji „panslavistov“, kaže nam njega sedanji podlistek, čigar napis sam nam podaja lepo sliko o vsebini: „I martiri della Liberia“. Toliko infamnih lažij že dolgo ni bilo čitati. Narobe svet. — Danes poročajo časniki, da je nek Ivan Mahnič iz Padrič blizu Bazovice v Tržaški okolici podaril „Legi nazionale“ svoto 50 gld., zato ker se mu je dovolilo Tržaško podaništvo. Ta neznačajen čin slovenskega zaslepljenca pozdravlja Piccolo kot „vzgled vreden posnemanja“. „Ako bi jih mnogo tako darovalo kakor omenjeni Mahnič — sklepa list — bi se rodoljubnost in spoštovanje kmalu popolnoma utrdile mej mestom in okolico“ — kar po naše pomeni: ako bi vsi okoličani postali čez noč Lahi, bili bi jim Tržaški Lahi največji prijatelji. — Gornjega Ivana Mahniča pa stavimo tu sem, da tudi Slovenci zvedo, kakšni so nekateri njih sini. (Pa vender ni prokletstva nad imenom Mahnič?). —

Domače stvari.

— (Dnevni red seji občinskega svèta Ljubljanskega,) v torek, dne 3. t. m. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Oznanila predsedstva. II. Pravnega in personalnega odseka poročilo o c. kr. deželnega predsedstva razpisu ddo. 27. junija štev. 1854, ki prepoveduje izvršitev nekaterih sklepov občinskega svèta z dné 5. junija letos gledé tablic za hišne številke. III. Stavbinskega odseka poročilo a) o razdelitvi posestva Zeschkovih dedičev v Dolgih ulicah na stavišča; b) o ponudbi glede nakupa V. staviške skupine ob Tržaški cesti; c) o prizivih v stavbinskih stvareh (Suyer, dr. Gregorič, Hanuš); č) o Frančiška Kopřive in Jaromira Hanuša prošnji za spremembo razdelitvenega načrta za njijino zemljišče pred domobransko vojašnico; d) o gradnji kanala na Rimski cesti; e) o mestnega vrtnarja prošnji za povečanje njegovega stanovanja v gospodarskem poslopji Podturnom. IV. Finančnega odseka poročilo a) o ponudbi glede nakupa stavbišča št. 1 v I. skupini (pri Lattermannovem drevoredu); b) o ponudbi gledé nakupa nekega občinskega zemljišča na Golovcu; c) o dovolitvi kredita za predpriprave glede električne naprave za Ljubljano; č) o škontrovanju mestne blagajnice dne 25. maja letos; d) o Nürnberškega društva „Avstrija“ prošnji za podporo. Tajna seja.

— (Naše uredništvo.) Gosp. dr. Danilo Majaron, ki je naš list vodil majnika in začetkom junija t. l., nas prosi objaviti, da za bodoče ni prevzel uredništva.

— (Izredni občni zbor političnega društva „Edinost“.) Včeraj v nedeljo dne 1. t. m. se je imel v dvorani „Mally“ vršiti izredni občni zbor političnega društva „Edinost“. Zbralo se je do 50 članov. Zborovanje je otvoril podpredsednik gosp. dr. Gregorin ter prečital zboru pismo gosp. prof. Mandića, v katerem posledniji naznanja, da se odpové predsedništvu, kar je navzočnike zelo presenetilo. Zaključilo se je, odložiti zborovanje ter naprositi g. prof Mandića, da odpoved prekliče. V deputacijo so izvoljeni po posredovalnem predlogu viteza Nabergoja gg. dr. Gregorin, inženir Živic in Miha Hrovatin. Sklicanje prihodnjega občnega zbora pa se je prepustilo uvidnosti g. prof Mandića, če odpoved prekliče ter prevzame zopet predsedstvo.

— (Osobne vesti.) Poštnimi oficijali v področji poštnega in brzojavnega vodstva v Trstu so imenovani asistenti gg. Avgust Lapajne, Vincenc Mozetič in Ivan Kutalek. — Vojaški kapelan g. Anton Bolkovič, rodom štajerski Slovenec, je premeščen iz Gradca v Sarajevo.

— („Radogoju“) pristopil je za ustanovnika Črtomir od Bohinjskega jezera, priposlavši mu 100 kron. — Slava!

— (Za „Narodni Dom“) v Ljubljani so poslali uredništvu našega lista: Gdč. Fanči Floré 6 kron, nabrane na Drenikovem vrhu; darovali so: Gg. dr. Furlan, J Hauptman, Nevesekdo, H. S, Drag. Seunig, Nevesekdo, vsak po 1 krono. — Dalje g. J. Hauptman od izgubljene stave 1 krono. — Skupaj 7 kron. Živeli rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

— (Za moško Št. Jakobsko-Trnovsko podružnico sv. Cirila in Metoda) bo dné 5. julija t. l., to je na praznik sv. Cirila in Metoda, ob 5. uri zjutraj sv. maša v Trnovski župni cerkvi pri altarji, kjer sta kipa teh blagovestnikov.

— (Vrtna veselica pevskega društva „Ljubljana“) v soboto zvečer „pri Ferlincu“ je bila vsled neugodnega vremena le srednje dobro obiskana. Začelo je namreč deževati jedno uro pred začetkom veselice, kar je marsikoga preplašilo. Nemnogobrojno, a odlično občinstvo zabavalo se je jako dobro. Pevske točke so se izvajale prav točno in je posebno mešani zbor, ki je nastopil v drugič v javnosti, žel mnogo pohvale in sta se morala oba zbora ponavljati. Mešani osmospev „Pozdravljam Te“ bil je navdušeno vzprejet in se je moral ponavljati. Burno odobravanje je dosegel ženski čveterospev „Gondolar“ (Gerbićev) gospodičin Košir, Pavlič, Bitenc, Novak, ki se je tudi moral ponavljati. Ženski zbor „Ljubljane“ si je res osvetlil lice in zasluži, da se toplo pohvali. V Kocijančičevem Oblačku pel je g. Pucihar bariton-solo v splošno zadovoljnost. Čveterospev se je držal dobro. Vojaška godba je tudi mnogo pripomogla, da je bila zabava živahna, ter je svirala neumorno domače skladbe, kar jih ima v svojem dosedanjem repertoiru. Nekatere točke je dirigiral g. kapelnik sam. Nova dekoracija je naredila prav lep efekt Dobitke na kegljišču so dobili: I. in VI. g. Matija Golob, II. g. Štefan Franzot, III. g. Ivan Rod, IV. g. Jakob Zalaznik, V. g. Ivan Kovač, VII. g. Fran Hribar.

— (Včerajšnji izlet „Slovenskega planinskega društva“) v Trzin, čez Rašico k „Alešu“ se je jako dobro obnesel. Blizo 70 izletnikov zbralo se je na državnem kolodvoru in ob 2. uri 5 min. odpeljalo po Kamniški železnici v Trzin. V Narobe-tovi gostilni bil je kratek pomudek in točno ob 3. uri odrinili so izletniki po zaznamovani poti čez Dobeno, Rašico, Črnuče k Alešu. Pot je jako prikladna, ker vodi po senčnatih gozdih. Mej potjo uživa se krasen razgled na Kamniško, gorenjsko in dolenjsko gorovje. Veseli in zadovoljni prispeli so prvi izletniki v $2^1/_2$ uri, zadnji pa v $3^3/_4$ uri k Alešu, kjer so bili dobro postreženi. Ko so se izletniki pokrepčali, pričel se je po vrtu živahen ples, ki se je nadaljeval pozneje v sobi, kjer je nad 20 parov plesalo četvorko. Da je izlet tako povoljno in zabavno se vršil, k temu pripomogel je krasni spol, ki se je v velikem številu izleta udeležil.

— (Blagoslovljenje hrama za orodje gasilnega društva v Šiški) se je vršilo včeraj zjutraj prav slovesno. Udeležila so se gasilna društva iz Begunj (z zastavo), Postojine, Jesenic, Radovljice, Krope, Litije, Višnje gore, Komende, Št. Vida, Viča (tobačna tovarna), Iga, Mengiša, Kranja, Loke, Ljubljanski gasilci, Šišenska čitalnica z zastavo in deputacija Slov. plan. društva. Šiška je bila praznično okičena z narodnimi zastavami in grom topičev naznanjal je slavnost. Ob 9. uri odkorakala so društva z Domžalsko godbo na čelu k sv. maši, potem pa pred gasilni hram. Pred občinskim domom so čakale sprevod društev kumice gospe Ančnikova in P. Koslerjeva in namestnica matere gospa Gogola, g. župan Kavšek z obč. odborniki, deputacija Slov. plan. društva in vrle pevke Šišenske čitalnice v narodni obleki in s trobojnimi trakovi ter bogato zalogo duhtečih šopkov za gasilce in goste. Po nagovoru g. Doberleta je blagoslovil gasilni hram brizgalnice g. frančiškanski župnik Medič, ki je že tudi prej služil sv. mašo in imel lepo propoved Po končani slavnosti so vsa gasilna društva defilovala, potem se pa zbrala k skupnemu obedu v gostilni „Pri združenji“, kjer je bilo mnogo navdušenih zdravic. Popoludne je bila prav živahna ljudska veselica pri Koslerju, s katero se je končala lepa slavnost.

— (Jubilej.) Tukajšnji trgovec in hišni posestnik gospod Fran Kollmann slavil je včeraj v svojem rojstnem kraji v Begunjah na Gorenjskem petindvajsetletnico kot šef dobro znane narodne tvrdke Ljubljanske. Tem povodom izročilo mu je osobje njegove tvrdke krasno izdelano adreso; pa tudi od prijateljev in znancev jubilarjevih došlo je lepo število čestitek. Po sv. maši v župni cerkvi Begunjski sledil je banket, katerega se je udeležilo mnogo povabljenih gostov in pevski zbor društva „Slavec“. Za revne šolarje Begunjske izročil je jubilar lepo svoto tamošnjemu župniku.

— (Nadzorovalno pravo oblastev.) Upravno sodišče je te dni razsodilo, da imajo oblastva pravico nadzorovati obrtne zadruge. Ovrglo je namreč pritožbo obrtne zadruge v Češki Tribovi, kateri je okrajno glavarstvo naložilo, da naznanja odborove seje politični oblasti, kar je tudi potrdilo trgovinsko ministerstvo kot najvišja inštanca. Upravno sodišče je utemeljilo svojo razsodbo s tem, da zadružni organi morajo naznaniti seje oblastvu, ki ima pravico pošiljati v seje svoje odposlance.

— (Ponočni izgred.) Danes ponoči zabodel je neki korporal 27. pešpolka v Hilšerjevih ulicah civilista, s katerim se je bil poprej svadil v gostilni. Ranjenega so prenesli v bolnico in je rana baje nevarna.

— (Občinske volitve v Tržiču) so se vršile zadnje dni meseca junija. V I. razredu je zmagala nemška stranka, v II. in III. pa narodna, tako da ima sedaj v občinskem svetu narodna stranka večino.

— (Ljudsko šolstvo na Kranjskem.) Izmej 325 javnih ljudskih šol na Kranjskem je 280 s slovenskim poučnim jezikom, 16 jih je dvojezičnih, 29 pa jih ima nemški poučni jezik. Nemške šole so večinoma v kočevskem šolskem okraji, kjer je 19 šol z nemškim in 15 s slovenskim poučnim jezikom. Nemških šol je še: V novomeškem šolskem okraji 5, v črnomaljskem, krškem, radovljiškem po 1 in v mestu Ljubljanskem 2. Dvojezične šole so večinoma v Ljubljani, potem v kočevskem, kranjskem in krškem šolskem okraji. Večina šol na Kranjskem ima poludnevni pouk.

— (Zdravstveno stanje.) Davica in škrlatica pokazali sta se mej šolsko mladino kakor tudi odraslimi po Rovtah nad Logatcem. Dozdaj obolelo je že nad 35 otrok, a umrla sta 2. Ker se je v sanitarnem oziru vse potrebno ukrenilo, je upati, da se bolezen kmalu uduši.

— (Zrelostne izpite na Mariborski gimnaziji) je delalo 15 osmošolcev. Vsi so izpit naredili z dobrim uspehom, štirje z odliko.

— („Lega Nazionale") je imela včeraj v Gorici svojo tretjo glavno skupščino. Poročajo nam iz Gorice, da se je vršila brez posebnega zunanjega blišča; Gorica je kazala povsem navadno lice. Merodajni gospodje v Trstu so baje sami prosili, naj se slavnosti omejé le na zaprte prostore, ker so se bali, da bi posamični vročekrvneži ne prekoračili mej, kar bi dalo povod novemu razpustu društva. — Udeležba iz drugih dežel je bila le majhna; niti iz Trsta ni prišlo veliko udeležnikov; sprejem na kolodvoru ni bil nič posebnega. — Včeraj ob 11. uri so gostje bili sprejeti v mestni hiši; ob 12. uri zborovanje v gledališču; ob $2^1/_2$. uri popoludne je bil banket v prostorih Dreberjeve restavracije (ki pa zdaj nima krčmarja). Nobena gostilna ni hotela sprejeti banketa niti za drago plačilo, kar je pomenljivo za goriške razmere. Kubinjo je oskrbel — Amerikanec, gostilničar hotela „pri pošti", ki pa ni hotel sprejeti gostov v svoje prostore. — Odbor v Gorici je bil označen s plavim trakom, na vrhu tega pa marjetica (belo in plavo so mestne barve) — Ako se pripeti kaka nesreča, bomo že poročali.

— (V Varaždinske toplice) pride te dni dvorni svetnik dr. E Ludwig, profesor kemije na medicinski fakulteti Dunajskega vseučilišča, da analizuje tamošnji žvepleni vrelec.

Slovenci in Slovenke! ne zábite družbe sv. Cirila in Metoda!

Brzojavke.

Praga 2. julija. Na grobu umorjenega policijskega vohuna Rudolfa Mrve, znanega z imenom Rigoletto di Toscana iz pravde zoper omladince, bile so včeraj demonstracije. Policija je zaprla več oseb.

Rim 2. julija. Te dni se zaključi zasedanje poslanske zbornice. Novo zasedanje se začne meseca novembra. Takrat se bo, kakor se zatrjuje v uradnih krogih, naznanilo pomiloščenje sicilskih in lunigianskih ustašev.

Livorno 2. julija. Neki anarhist napadel je urednika lista „Gazzetta di Livorno", Bondija, ko se je ta peljal v uredništvo in mu sunil bodalo v trebuh. Zdravniki so takoj izvršili laparotomijo, a ranjenec je umrl malo trenotkov po zvršeni operaciji.

Pariz 2. julija. Včeraj je bil pogreb Carnota. Udeležba je bila velikanska. Sprevod je krenil iz Eliséeja v cerkev Notre Dame, kjer je nadškof Richard rajnika blagoslovil. Iz cerkve se je krsta prepeljala v Panthéon. Za krsto so šli pokojnikovi sorodniki, predsednik Casimir Perier, poslaniki in zastopniki tujih vladarjev, vojaški in civilni dostojanstveniki in nedogledna množica ljudstva. Pred Panthéonom so govorili ministerski predsednik in predsednika poslanske zbornice in senata. Duhovščina ni vstopila v Panthéon. Vse ulice so bile natlačene ljudij tako, da se je primerilo več nesreč.

Pariz 2. julija. Nemški poslanik grof Münster je naznanil vladi, da je nemški cesar v dokaz svojih simpatij za Carnota pomilostil tista dva francoska častnika, ki sta bila lani obsojena kot vohuna.

Narodno-gospodarske stvari.

— **Zakupni razglas.** Zaradi zagotovljenja predmetov ovsa, sena, slame, drv, premoga, koaksa in sveč za l. 1894. vršile se bodo v postajah in preskrbovalnih magacinih zakupne obravnave in sicer v Gradci dne 9 julija t. l., v Mariboru dne 13. julija, v Ljubljani dne 14. julija, v Celovci dne 18 julija, v Trstu dne 25. julija, v Gorici dne 23 julija in v Pulji dne 27 julija. Pismene ponudbe dotti imajo zgoraj omenjene obravnavne dni najkasneje do. 10. ure dopoludne dotičnim vojaškim oskrbovalnim magacinom. Podrobnosti glede teh obravnav se poizvedo pri dotičnih oskrbovalnih magacinih. Zakupni razglas obsezajoč množino dobavnih predmetov, splošne pogoje, in ponudbeni obrazec, pogleda se lahko tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— **Prodaja vina.** Na poskušališči hrv. slav. gospodarskega društva v Zagrebu se bode prodajalo na javni dražbi dne 5. t. m. ob 4. uri popoludne vino lanskega leta pod nastopnimi pogoji: Kupljeno vino se mora takoj plačati, sodi zapečatiti, ter najkasneje v 8 dneh vino spraviti iz kleti. Sodi es ne posojajo.

— **Tovarna za papir v Zagrebu.** Zgradba velike nove tovarne za izdelovanje papirja v Zagrebu prav lepo napreduje ter bode do konca tega leta gotova. Za prvo leto se bode lahko izdelalo do 15.000 metr. stotov raznovrstnega papirja.

Umrli so v Ljubljani:

29. junija: Zmagoslav Bezlaj, podobarjev sin, 5 mesecev, Tržaška cesta št. 26.

30. junija: Jožef Hamerschmidt, umirovlj, strojevodja, 67 let, Dunajska cesta št. 23.

1. julija: Viktor Janežič, mesarjev sin, 2 meseca, Poljanska cesta št. 25. — Jera Stibil, posestnica, 53 let, Krakovski nasip št. 12.

V deželni bolnici

28. junija: Marija Grum, gostija, 73 let.

29. junija: Anton Kejžar, delavec, 35 let. — Marija Brozovič, krojačeva žena, 35 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
30. junija	7. zjutraj	741·4 mm.	15·4° C	sl. sev.	jasno	0·00 mm
	2. popol.	740·4 mm.	25·6° C	sl. vzh.	d. jas.	
	9. zvečer	741·8 mm.	15·6° C	sl. vzh.	d. jas.	
1. julija	7. zjutraj	743·1 mm.	16·6° C	sl. vzh.	jasno	
	2. popol.	741·0 mm.	25·1° C	brezv.	jasno	0·00 mm.
	9. zvečer	740·6 mm.	20·0° C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 18·9° in 20·7°, za 0·0° in 1·7° nad normalom.

Dunajska borza

dné 2 julija t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gld.	05	kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 „	05	„
Avstrijska zlata renta	121 „	70	„
Avstrijska kronska renta 4%	97 „	90	„
Ogerska zlata renta 4%	120 „	70	„
Ogerska kronska renta 4%	95 „	10	„
Avstro-ogerske bančne delnice	1012 „	—	„
Kreditne delnice	351 „	60	„
London vista	125 „	30	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61 „	$42^1/_2$	„
20 mark	12 „	28	„
20 frankov	9 „	97	„
Italijanski bankovci	44 „	85	„
C. kr. cekini	5 „	92	„

Dné 30. junija t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	— gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	197 „	50	„
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	126 „	75	„
Zemlj. obč. avstr. $4^1/_2$% zlati zast. listi	123 „	75	„
Kreditne srečke po 100 gld.	196 „	—	„
Ljubljanske srečke	24 „	30	„
Rudolfove srečke po 10 gld.	22 „	25	„
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	156 „	50	„
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	296 „	—	„
Papirnati rubelj	1 „	$34^1/_2$	„

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja z našo neizrecno tugo radi smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne soproge, odnosno matere, stare matere, gospe

Marije Hajek poroj. **Menhard**

kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebnem sprevodu in za krasne vence izrekamo s tem svojo najglobokejšo zahvalo.

V Kamniku, dné 30. junija 1894.

(726) **Žalujoči ostali.**

Zahvala.

Usojam si izrekati javno zahvalo g. primariju deželne bolnice **dr. Iv. Bleiweisu vitezu Trsteniškemu**, zlasti pa g. **dr. Piklju** za njihov požrtovalni trud in skrb, da sta mi ozdravila mojo bolno hčerko, ki je mnogo trpela za hudo boleznijo — božjastjo. Prisrčno se jima zahvaljujem ter ju ob jednem toplo priporočam vsem, kateri trpé za to boleznijo.

V Sódražici, dné 30. junija 1894. (724)

Jakob Lavrenčič,
trgovec in hišni posestnik.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1894.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v *srednjeevropskem času*. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenz, Curih, Geneva, Pariz, Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Karlove vare, Francove vare, Prago, Lipsijo, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 7 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend Gastein, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 41 min. dopoludne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 11. uri 50 min. dopoludne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoludne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnic, Curih, Genevo, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzanja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmundena, Ischla, Aussees, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenza, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 8. uri 6 min. zjutraj mešani vlak iz Novega mesta, Kočevja.
Ob 11. uri 27 min. dopoludne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzanja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregnice, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Lienza, Pontabla, Trbiža.
Ob 12. uri 46 min. popoludne mešani vlak iz Novega mesta, Kočevja.
Ob 4. uri 48 min. popoludne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Novega Mesta, Kočevja.
Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amstettena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
„ 2. „ 05 „ *popoludne* „ „
„ 6. „ 50 „ *zvečer* „ „
„ 10. „ 10 „ *zvečer* „ „ (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.
„ 11. „ 15 „ *dopoludne* „ „
„ 6. „ 20 „ *zvečer* „ „
„ 9. „ 55 „ *zvečer* „ „ (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

(4—146)

Učenca

krepkega, lepega vedenja, veščega slovenskega in nemškega jezika, **vzprejme takoj** pod ugodnimi pogoji v trgovino z mešanim blagom **Tomo Tollazzi v Dolenjem Logatci.** (727—1)

Išče se

8 spretnih žagarjev

ki umejo tavolete rezati in orodje na žagi popravljati; biti morajo tedaj samostojni delavci. Zaslužek od 100 tavolet po dogovoru ali 15 gld. na mesec, prosto hrano in stanovanje. — Dalje se išče

dobrega kovača

ki zna dobro podkovati, vozove kovati in kovaška dela pri žagah opravljati. Zaslužek 30 gld. na mesec in prosto stanovanje. — Pismene ponudbe pošiljajo naj se: **A. Lavrenčič-u v Lipese-Polyana,** pošta **Dolha,** komitat **Marmaros** na **Ogerskem.** (722—2)

Kdor

hoče po nizki ceni in dobro blago kupiti naj pride k

razprodaji

Albina Sličar-ja

(703—3)

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 9

trgovina z železnim in specerijskim blagom.

Advokat

Dr. Danilo Majaron

otvoril je

svojo pisarno

v Ljubljani, na Križevniškem trgu št. 7

(nasproti cerkvi „Križanke").

(728—1)

Uradne ure navadne.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Nolli.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne".